

Årsrapport Lex Heller jan – dec 2023

FINSAM Göteborg

2024-03-18

Förord

Lex Heller syftar till att förbättra samverkan genom att på ett systematiskt sätt samla in kunskap om områden där samverkan mellan samhällets aktörer brister. Genom att få en samlad bild av förbättringsområden i samverkan, ökar möjligheterna att utveckla välfärdssystemet till fördel för medborgarna.

Idén till Lex Heller kom vid en kunskapsdialog där flera handläggare oberoende av varandra uttryckte likartade samverkans- frågor/problem och de hade tidigare trott att satt ensamma med den olösta frågan. Genom att skapa ett system för förbättringar av samverkan ökar förutsättningarna att synliggöra vilka samverkansutmaningar som uppstår i det dagliga arbetet samt förbättringsbehov i samverkansarbetet.

Instrumentet används i dagsläget av flera samordningsförbund i Sverige och det pågår för närvarande en diskussion i NNS (Nationella nätverket för samordningsförbund) om Lex Heller kan bli ett gemensamt verktyg för samtliga samordningsförbund.

2023 är första året som Lex Heller implementeras och vi vill rikta ett varmt tack till alla som tagit sig tid att skriva ner de samverkansutmaningar som ni stött på. Det är även först året för denna sammanställning över Lex Heller rapporter och vi ser med spänning fram emot hur vi tillsammans med våra parter kan fortsätta och utveckla samverkan i Göteborg på Sveriges största samverkansarena.

Vid sammanställning av nästa års rapport är förhoppningen att analysarbetet kan ske tillsammans med strukturgruppen vilket säkert kommer att förbättra underlaget ytterligare.

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
2024-02-07	1.0	Utkast	Magnus

Innehåll

1 Årsrapport Lex Heller	5
1.1 Dokumentet	5
1.1.1 Bakgrund	5
2 Införande 2023	7
3 Resultat	8
3.1 Område Göteborg	8
3.2 Insatser och projekt	9
4 Struktur och Analys	11
4.1.1 Nivå 1 – Lagar & Regler	11
4.1.2 Nivå 2 – Policy och Rutiner	11
4.1.3 Nivå 3 – Kunskap och Bemötande	11
4.2 Lagar och Regler	11
4.2.1 Förslag och hantering – Lagar & Regler	12
4.3 Policy och Rutiner	12
4.3.1 Förslag och hantering – Policys och Rutiner	13
4.4 Kunskap och Bemötande	14
4.4.1 Förslag och hantering – Kunskap och Bemötande	14
4.5 Sammanfattning	14
4.6 Sammanställning per part	14
4.7 Framtid	16
5 Samverkan med andra samordningsförbund	17

1 Årsrapport Lex Heller

1.1 Dokumentet

Dokumentet syftar till att redogöra för arbetet med införandet av Lex Heller för verksamhetsåret 2023 och utgör en del av verksamhetsberättelsen för 2023.

1.1.1 Bakgrund till Lex Heller

För personer i arbetslivsinriktad rehabilitering där ansvaret är delat mellan samhällets olika aktörer uppstår ett samverkansbehov. I arbetet tillsammans med deltagare och förbundets parter uppstår brister i samverkan och det har hittills saknats ett enhetligt sätt att samla ihop denna kunskap. Lex Hellers syfte är att på ett mer systematiskt sätt samla information om brister i samverkan för att i samverkan med parterna hitta vägar för att undanröja dessa.

Under förstudien av Lex Heller togs en blankett fram för att samla ihop uppgifter vilket genererade ett hundratal Lex Heller-anmälningar. Dessa sammanställdes och diskuterades i en särskild grupp för att analysera vilka avvikelser som var gemensamma mellan olika förbund samt vilka Lex Hellrar som var av strukturövergripande karaktär. Då hanteringen blev omfattande utvecklades under ESF-projektet Respondere ett webbaserat system för att förenkla hanterbarheten.

Då systemet 2018/2019 var i färd att introduceras i flera förbund i Göteborg, genomgick förbunden i staden en förbundssammanslagning, vilket fördröjde införandet. Under 2020 presenterades arbetet med Lex Heller för Medlemssamrådet vilka såg positivt på ett fortsatt utvecklingsarbete med fler förbund. I dagsläget arbetar tre samordningsförbund inom Västra Götaland med Lex Heller samt ytterligare några förbund nationellt. För att kunna arbeta gemensamt med Lex Heller är det viktigt att Lex Heller implementeras inom Finsam Göteborgs insatser och projekt.

Samordningsförbundet Göteborg består idag av fyra olika insatsområden samt ett ESF-projekt. Respektive insatsområdet består av fyra team som är placerade i olika geografiska områden i Göteborg, Centrum, Hisingen, Nordost samt Sydväst, vilket innebär att ca 100 personer arbetar i olika samverkansinsatser.

Denna rapport redogör för arbetet Finsam Göteborgs insatser och projekt under perioden jan – dec 2023.

1.1.1.1 Organisering/arbetssätt

En införandegrupp har skapats för Lex Heller tillsammans med fler förbund än Finsam Göteborg. I gruppen deltar biträdande förbundschef, utbildningsledare, regional projektledare samt regional administratör. Nedanstående punktlista beskriver grundläggande informationsgång.

- Lex Heller införs på dagordningen vid veckomöten i samtliga team.
- En anmälan om Lex Heller som fyllts i skickas till närmsta ansvarig (vanligtvis samordnare eller projektledare)
- Samtliga Lex Heller samlas ihop i respektive temaområde av utvecklingsledare
- Vid särskilda mötestillfällen går utvecklingsledare igenom inkomna Lex Heller för att se om kategorisering är möjlig samt om det finns strukturella frågeställningar som ska lyftas till parterna.

- Information och inkomna rapporter återkopplas kontinuerligt till parterna via utvecklingsledare/projektledare till respektive styrgrupper.
- I samband med del- och helårsredovisning tas en sammanställning fram som presenteras för förbundets Beredningsgrupp och Styrelse. Vid behov kommer Lex Heller att lyftas för diskussion och/eller åtgärd i dessa forum.

1.1.1.2 Införandegrupp/Lex Heller arbetsgrupp 2023

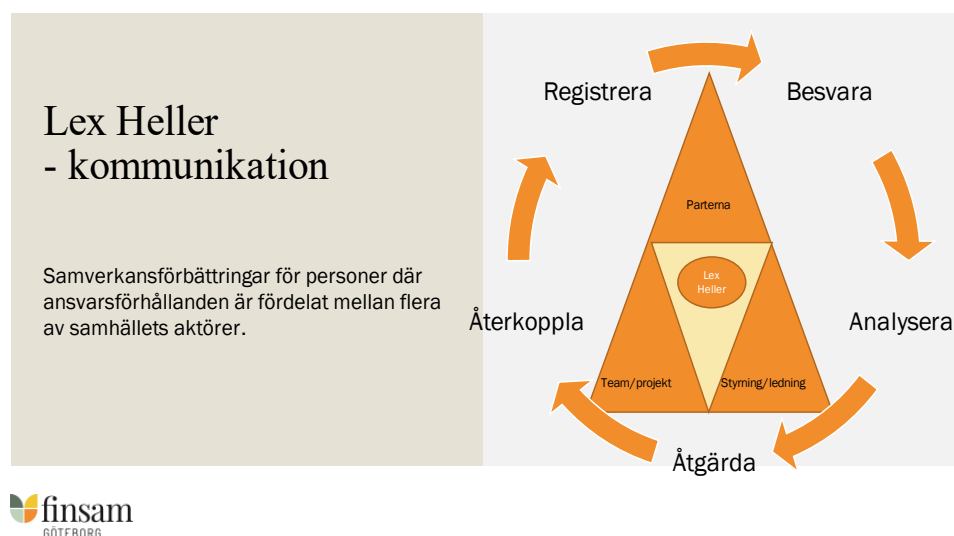
Då införandet av Lex Heller utgår från förbundets medverkan i ESF-projekt Gränsgångare skapades en grupp för att anpassa rapporteringsstrukturen till Finsam Göteborgs organisering. När Lex Heller infördes i samtliga insatser i Göteborg samordnades utbildningsinsatser för Unga vuxna med övriga insatser i förbundets geografiska områden. För att säkerställa förankring av införandet i hela organisationen i Göteborg och samtidigt hålla ihop arbetet med projektet formades under året en införandegrupp. Införandegruppen utgjordes av bitr. Förbundschef, utbildningsledare, projektledare, projektkonom för ESF-projekt Gränsgångare, utvecklingschef, utvecklingsledare samt samordnare i insatserna Hälsa & Aktivitet, Individsamverkansteam, Unga vuxna samt vuxna.

1.1.1.3 Processflöde för hantering av inkomna Lex Heller rapporter

För att det ska vara meningsfullt att skriva en rapport som rör brister i samverkan är det viktigt med återkoppling. När en rapport registreras så skickas den automatiskt till angiven mottagare (samordnare eller projektledare). Detta är första nivån där återkoppling kan ske. Samordnarna har i viss utsträckning möjlighet att ge samverkanspersonalen stöd i vissa typer av frågeställningar. Rapporten skickas samtidigt även till utvecklingsledare som kan se samtliga inkomna rapporter till sitt temaområde. Utvecklingsledaren är den som i många fall ger återkoppling i ärendet kring hur rapporten hanteras.

En viktig påminnelse är att även ställa frågan hur parterna tillsammans hittar angreppssätt som är till nytta för individer och samverkande parter.

I systemet mäts hur många av de inkomna rapporterna som är besvarade. Vid mätillfället 2024-01-02 var ca:61 % besvarade och 32 % av dessa var avslutade. 39 % var inte besvarade/hanterade.

2 Införande 2023

Under 2022 togs en införandeplan fram för arbetet vilket förankrades i förbundets utbildningsgrupp som består av bitr. förbundschef, utvecklingschef, utvecklingsledare samt utbildningsledare. ESF-projekt Gränsgångares ekonom och bitr. förbundschef har haft möte med systemutvecklare och förvaltare så att systemet uppgraderades samt anpassades till förbundets rapportstruktur. Införandearbetet leddes av förbundets utbildningsledare tillsammans med projektledning för ESF-projekt Gränsgångare. Under 2023 genomfördes 16 workshops för förbundets drygt 100 medarbetare kopplat till Lex Heller. Vid dessa tillfällen fick deltagarna information om Lex Heller ur ett systemperspektiv och förståelse för när och hur Lex Heller-rapporter kan skrivas samt hur arbetet fortsatt omhändertas.

Workshoparna följdes upp med ett utvecklingsforum riktat mot samordnare och utvecklingsledare. Där har grupparbete skett med fokus på hur man på ett enhetligt sätt kan arbeta vidare med och hantera inkomna Lex Heller-rapporter.

Arbetet med Lex Heller är även del av projekt Gränsgångare för att visa på utmaningar på en regional nivå för de tre förbund som ingår i projektet.

Styrelse och Beredningsgrupp har fått information och en introduktion av Lex Heller och det finns med som en fast punkt på mötenas dagordningar.

3 Resultat

Under 2023 har 104 rapporter skrivits i de tre förbunden. Av dessa är 86 (83 %) från Finsam Göteborg, 12 (11 %) från Älv & Kust samt 6 (6 %) från SoF Väst.

Enligt nedanstående tabell framgår fördelningen av rapporterna per part, totalt antal för samtliga förbund samt fördelning för Finsam Göteborg.

Samverkanspart	Antal (tre förbund)	Andel (tre förbund)	Antal GBG	Andel GBG
Arbetsförmedlingen	34	32,7 %	29	33,7%
Försäkringskassan	13	12,5 %	10	11,6%
Kommunen	29	27,9 %	26	30,2%
Hälso- och sjukvård	24	23,1%	18	20,9%
Övrigt	4	3,8 %	3	3,5%

För att göra jämförelse är andelen Lex Heller rapporter kopplat till parterna har Arbetsförmedlingen mer än 15 gånger (1 532%) större än andelen intresseanmälningar. Andelen från Försäkringskassan är ca: 55 % och för hälso- och sjukvården ca: 77 % samt för kommunen 82 %.

Andelen Lex Heller rapporter i förhållande till avslutade ärenden i förbundets insatser under 2023 är 12,6 %.

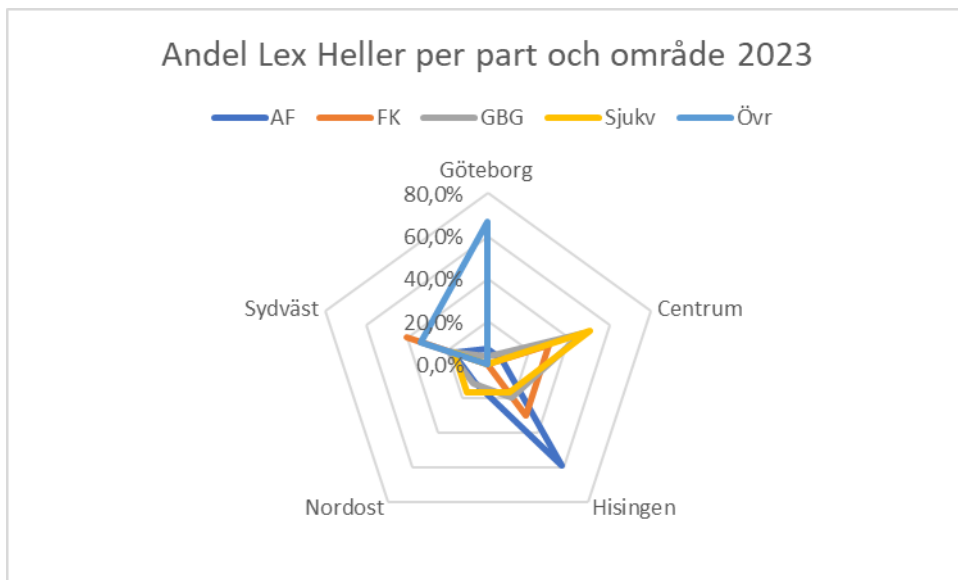
3.1 Område Göteborg

Ett av syftena med att bilda Samordningsförbundet Göteborg var att erbjuda göteborgaren likvärdig tillgång till insatser och stöd. Genom att följa inkomna Lex Heller-rapporter i Göteborgs fyra delområden skapas förutsättningar för att förbundet ska kunna lokalisera eventuella skillnader över staden.

Av de inkomna rapporterna har 32,6 % kommit från Hisingen, 30,2 % från Centrum, 20,9 % från Sydväst, 10,5 % från Nordost samt 5,8 % från Göteborg. I nedanstående tabell redovisas fördelningen av inkomna rapporter per geografiskt område och per part.

Andel/part o omr.	Göteborg	Centrum	Hisingen	Nordost	Sydväst
Arbetsförmedlingen	6,9%	6,9%	58,6%	10,3%	17,2%
Försäkringskassan	0%	30%	30%	0%	40%
VG Region	0%	50%	16,7%	16,7%	16,7%
Göteborg stad	3,8%	46,2%	19,2%	11,5%	19,2%
Övrigt	66,7%	0%	0%	0%	33,3%

Kommentar: Enligt tabellen framgår att Lex Heller-rapporter finns kring samtliga parter i samtliga samverkansområden i Göteborg med undantag för Försäkringskassan i Nordost. 59 % av alla rapporter kopplade till Arbetsförmedlingen kommer från område Hisingen och 67 % av rapporterna kopplade till kommunen är registrerade i område Centrum.

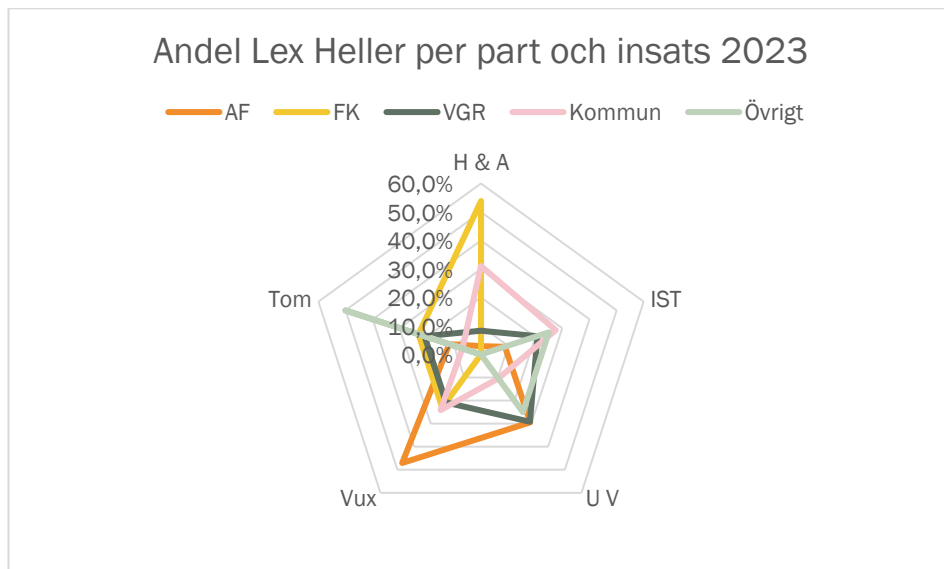

I ovanstående tabell och diagram redovisas andel ärenden per part fördelat per område. Värt att notera är att Göteborg i denna sammanhanget innebär att inget geografiskt område är valt. I område Hisingen finns ett särskilt fokus på samverkansutmaningar kopplat till Arbetsförmedlingen i område Centrum finns ett särskilt fokus på samverkansutmaningar kopplat till Hälso- och sjukvården samt kommunen. För Sydvest är Hälso- och sjukvården ett utvecklingsområde. För område Nordost är det ingen utav parterna som sticker ut vad gäller samverkansutmaningar. Något fler samverkansfrågor är dock kopplat till Hälso- och sjukvården i detta område.

3.2 Insatser och projekt

Andel/insats	H & A	IST	Unga V	Vuxna	Tom
Arbetsförmedlingen	2,9%	8,8 %	29,4 %	47,1 %	11,8 %
Försäkringskassan	53,8 %	0,0 %	0,0 %	23,1 %	23,1 %
VG Region	8,3 %	20,8 %	29,2 %	20,8 %	20,8 %
Göteborg stad	31,0 %	27,6 %	10,3 %	24,1 %	6,9 %
Övrigt	0,0 %	25,0 %	25,0 %	0,0 %	50,0 %

Kommentar: Enligt tabellen framgår att det är framför allt Vuxna och Unga vuxna som har en hög andel av rapporter kopplat till Arbetsförmedlingen. När det gäller samverkansutmaningar kopplat till Försäkringskassan så är det framför allt Hälsa och aktivitet som har inkommit med rapporter. Vad gäller Västra Götalandsregionen är det relativt jämnt fördelat mellan förbundets insatser vilket även gäller kommunen. Kolumnen tom handlar om Lex Heller där insatsen inte är angiven.

I ovanstående diagram framgår att Hälsa och Aktivitet har en hög andel rapporter kopplat till Försäkringskassan och Vuxna mot Arbetsförmedlingen. För IST och Unga vuxna har rapporter registrerats till samtliga parter förutom Försäkringskassan. IST har ett något högre andel rapporter mot kommunen och Unga vuxna har en något högre andel rapporter till Hälso- och sjukvården samt Arbetsförmedlingen.

3.2.1.1 Sammanfattning

När det gäller inkomna rapporter berör flest Arbetsförmedlingen följt av kommunen och hälso- och sjukvården. Kopplat till förbundets samverkansinsatser är det de arbetslivsinriktade insatserna som står för inrapporteringen kopplat till Arbetsförmedlingen. Vad gäller rapporter rörande Hälso- och sjukvården har insatser kopplat till rehabiliteringsplanering samt hälsoutvecklande inriktning en högre representation.

4 Struktur och Analys

För att kunna hitta ett angreppssätt på Lex Heller-rapporterna så måste man identifiera var samverkansproblemet finns i ett ärende. De inkomna rapporterna är i mycket olika form, från någon rad till två A4-sidor. För att underlätta ett systematiskt angreppssätt har vi prövat att kategorisera dem i tre olika nivåer. Handlar rapporten om lagar och regler, rör frågeställningen policys & rutiner eller handlar den om något som är kunskapsrelaterat eller rör bemötande. Inom respektive nivå har även rapporterna sorteras utifrån om det handlar om områdena struktur, organisation eller kan kopplas till relationer.

I tabellen redovisas antal Lex Heller rapporter under perioden jan – dec 2023. 12,8 % av rapporterna rör lagar och regler, 67,9 % rör policys och rutiner samt 19,2 % rör kunskap och bemötande.

Nivåer	Struktur	Organisation	Relation
Lagar & Regler	3	7	0
Policy & Rutiner	7	36	10
Kunskap & Bemötande	0	3	12

4.1.1 Nivå 1 – Lagar & Regler

Samverkansutmaningar kan ha olika orsakssamband. Områden som kan försvåra samverkan kan gälla lagar och regler, policy och rutiner eller kunskap och bemötande. Lagar och regler kan ibland vara strukturella vilket är tänkt att beskriva lagar och reglementen på en övergripande nivå. Dessa kan vara svåra att påverka på kort sikt men kan vara viktigt att återrapportera till parterna för att synliggöra när regelsystem blir hindrande för individen i samverkan. På organisationsnivå kan området handla om hur regelverk tillämpas och på relationell nivå kan det vara olika uppfattningar om tillämpning av regler.

4.1.2 Nivå 2 – Policy och Rutiner

Policy och Rutiner är något som parterna förfogar över själva och bedöms därför vara något lättare att påverka. Strukturnivån belyser frågor som rör beslut kring samverkan, organisationsnivån rör frågor där organisationen har förutsättningar att påverka frågan samt relationsnivån där personberoende faktorer behöver belysas.

4.1.3 Nivå 3 – Kunskap och Bemötande

Kunskap och bemötande strukturella området innebär synliggörande av kunskapsbehov kopplat till parternas eller Finsams grundläggande uppdrag. Det organisatoriska området försöker fånga behov av att belysa kunskaper om parternas, uppdrag och roller mellan de samverkande organisationerna. Det relationella området kan också kopplas till ett behov av utbildningsinsatser eller dialog om beteende som främjar samverkan och samarbete.

4.2 Lagar och Regler

Inom Lagar och Regler har 10 rapporter registrerats vilket motsvarar 12,8 % av rapporterna för Göteborg.

Kopplat till **Struktur** finns **tre rapporter** inlämnade. Två av rapporterna beskriver hur olika regelsystem hos parterna motverkar fortsatt rehabilitering och kommer från temaområde vuxna. Ytterligare en rapport från vuxna berör deltagare som är i

behov av stöd från kommunen för att få ID-handling och nekas. Här är det oklart vilka förväntningar deltagaren kan ha i form av stödbehov.

Vad gäller **organisation** finns **sju rapporter**. Sex av rapporterna kommer från Hisingen och en från Sydväst. Flertalet av rapporterna kommer från Unga vuxna och vuxna. Rapporterna har relativt konkreta frågeställningar; till exempel kan man vara inskriven hos AF i JOB/UGA samtidigt som man är i samverkansinsats? Kan man vara inskriven på AF när man är under 18 år och hur många jobb behöver man söka när man är inskriven på AF och är i en Finsaminsats? Flertalet rapporter är kopplade till Arbetsförmedlingens regelverk för hantering av insatser. En deltagare fick under pågående insats avslag på boendestöd på grund av flytt till annat stadsområde. Ytterligare en rapport avser olika besked från olika handläggare gällande rätten till att starta eget företag.

4.2.1 Förslag och hantering – Lagar & Regler

När det gäller rapporterna kopplat till strukturområdet så är bedömningen att dessa kan utgöra grunden för workshops/dialog med Beredningsgruppen. Även Styrelsen kommer få ta del av dessa som exempel på hur arbetet med samverkansstrukturer behöver utvecklas mellan parterna inom Finsams kontext.

Vad gäller rapporter kopplat till organisation är flertalet kopplade till Arbetsförmedlingen och insatserna för Unga vuxna och Vuxna. För att hantera detta har utvecklingsledaren i Vuxna tillsammans med temaområdets ordförande planerat att genomföra ett gemensamt möte tillsammans med Unga vuxna. I detta arbete samlas även andra rapporter in från övriga kategorier så arbetet blir sammanhållet. Workshopen är planerad att genomföras under Q1 2024.

4.3 Policy och Rutiner

Inom Lagar och Regler har 52 rapporter registrerats vilket motsvarar 67,9 % av rapporterna för Göteborg. 17 rapporter avser Arbetsförmedlingen varav 4 rör AF/FK:s samarbete och 1 gällande samverkan mellan kommunen och AF. Fyra rapporter berör Försäkringskassan. 12 rapporter avser kommunen varav 1 berör kommun/AF och en kommun/psykiatri. Fyra rapporter berör Hälso- och sjukvård, två primärvård och två psykiatri.

Kopplat till **Struktur** finns **sju rapporter** registrerade. Samtliga rapporter är inlämnade från IST och fem är från område Centrum, en från Hisingen och en är registrerad Göteborg. Fem av rapporterna är kopplade till att det saknas representation från samtliga parter i teamet vilket bedöms vara ett strukturellt samverkansproblem då parterna gemensamt beslutat om insatser och bemanning. Frågan har varit olöst under lång tid där kommunen sakar en representant på 40 – 50 %. Ytterligare en rapport handlar om att kontaktperson från AF har saknats vilket är åtgärdat. Den sista rapporten tar upp frågeställningen hur Finsam ska agera när samverkan mellan kommunen och psykiatri inte fungerar? Det är en strukturellt intressant fråga då Finsam inte ska ta över parternas ordinarie ansvar.

När det gäller **Organisation** finns **36 rapporter** registrerade. Detta motsvarar 46,2 % av totala antalet rapporter i Göteborg. Majoriteten, 16 (44 %), av rapporterna berör överlämning vid start eller avslut till någon utav parterna.

Vid genomläsning framgår att majoriteten av rapporterna handlar om överlämningar och tillgänglighet och rör framför allt när en individ som varit aktuell hos Finsam ska tillbaka till någon av parterna. Överlämningarna rör samtliga parter, men de flesta fallen gäller Arbetsförmedlingen där det uppstår oklarheter. Flera av rapporterna rör avslutsfasen där det genomgående fanns frågeställningar kring när en deltagare

kan lämnas vidare för fortsatt arbetslivsinriktade insatser hos någon av parterna. Några rapporter berörde att handläggare ej vill medverka vid överlämningssamtal andra handlade om handläggarbyten, väntetider samt att överta pågående praktik.

Det finns även rapporter som berör samverkansutmaningar under pågående insats. Flera rör omständigheter där deltagaren p.g.a. handläggarbyten hos myndighet fick förändrade förutsättningar som påverkade deltagarens förutsättningar att tillgodogöra sig samverkansplaneringen på ett effektivt sätt. Några kunde inte medverka i insatser på grund av försämrad ekonomi, några behövde börja söka upp till 20 jobb per månad för att kunna vara kvar, någon blev av med boendestöd på grund av flytt till annan stadsdel

När det gäller **Relation** finns **nio rapporter** registrerade. Flertalet av rapporterna handlar om tillgänglighet där det är svårt att få kontakt med parterna trots flera försök eller att parterna uteblir från planerade möten. Två av rapporterna tar upp att det inte gick att nå psykiatrik för orosanmälan vid hot om suicid från deltagare. En av rapporterna belyser svårigheten att arbeta parallellt där socialtjänsten hänvisar till Arbetsförmedlingens leverantörer där det i sin tur inte är möjligt att utbyta information.

4.3.1 Förslag och hantering – Policys och Rutiner

När det gäller rapporterna kopplat till struktur finns behov av att lyfta frågeställningen till styrelsen/beredningsgruppen om bemanning av samverkanssteam. Inom området finns en strukturellt intressant fråga gällande när samverkan mellan psykiatrik och kommunen inte fungerar så läggs ansvaret över till Finsam. Vad som åsyftas är att parterna inte använder sig av möjligheten till samordnad individuell plan, SIP.

Då deltagarna i förbundets insatser ofta har en komplex situation och har svårt att driva sitt eget ärende är förankringen vid start och avslut en viktig del. Merparten av deltagarna avslutas mot arbetslivsinriktad rehabilitering och färre mot arbete eller studier. Enligt den danska BIP-studien framgår att vid byte av handläggare minskar progressionen mot arbete med 22% och att relationen till vilken handläggare som möter deltagaren påverkar utfallet med ca: 32%. Det finns därför en viktig strukturell frågeställning kring hur förankringen/övergången för samverkansärenden ska se ut vid start och avslut mot försörjande part. Då majoriteten av ärendena tar upp denna fråga är det angeläget om att lyfta detta generellt. Frågan kommer tas upp på förbundets strukturgrupp och lyftas in för diskussion i förbundets beredningsgrupp.

När det gäller rapporter kopplat till Relation är frågan om tillgänglighet en struktur som om möjligt behöver utvecklas vad gäller kontaktytor mot parterna eller dess leverantörer.

När det gäller Policy och Rutiner finns en rapport från Unga vuxna. Denna rör en deltagare som under flera år motsatt sig neuropsykiatrisk diagnosutredning. Under arbetet har deltagaren motiverats och beslutade själv till sist att ansöka, men där primärvården svarar att deltagaren inte i tillräcklig utsträckning beskriver behovet av att få träffa läkare för utredning vilket får deltagaren att tappa tilltron till att få stöd från vården.

En reflektion är att informationen internt till Finsams samverkanspersonal behöver stärkas kring hur vårt uppdrag ska tolkas så att det finns rimliga förväntningar.

4.4 Kunskap och Bemötande

Inom området Kunskap och Bemötande har 15 rapporter (19,2 %) registrerats. Här handlar flera av rapporterna om att man uteblir, att man visar upp undvikande beteende eller om att parternas representanter inte är tillräckligt förberedda på gemensamma möten. Här återkommer även frågan om handläggare som är svåra att nå men med en kombination med att den information som lämnas är felaktig. En handläggare från kommunen krävde till exempel särskilt samtycke för att kunna medverka vid avstämningsmöte trots att underskrivet samtycke fanns. I en av rapporterna beskrivs hur Individsamverkansteamet (IST) försöker underlätta hanteringen för samverkande part gällande en deltagare i en komplex situation, där detta mottas som ett hinder och ej som stöd. Denna Lex Heller är inrapporterad från område Hisingen och insatsen IST. Frågan kommer även att diskuteras i förbundets Strukturgrupp för fortsatt hantering.

4.4.1 Förslag och hantering – Kunskap och Bemötande

En bedömning är att nivån kunskap och bemötande generellt påvisar behov av information och utbildningar i syfte att förbättra samverkan. En strukturell fråga rör att personalomsättning hos parterna är stor vilket bedöms leda till ett behov av kontinuerliga insatser för att stärka nya medarbetare i samverkan och tillvarata den erfarenhet som ofta finns inom samverkan.

Här behöver parterna involveras för att tillsammans med förbundet etablera en samverkansutbildning för parternas chefer och medarbetare.

4.5 Sammanfattning

De flesta samverkansutmaningar som rapporteras i Lex Heller hanteras vanligtvis av samverkanspersonal direkt. Att genom rapporterna ha tillgång till vilka utmaningar personalen står inför gör samtidigt skillnad när det gäller att förstå och utveckla samverkansarbetet. Att fånga hela bredden av utmaningar är inte möjligt, men genom den systematik som Lex Heller innebär ökar vi förutsättningarna att gemensamt få syn på frågeställningar som vi behöver utveckla gemensamt.

En reflektion är att målgrupperna inom Finsams insatser ofta har stora svårigheter att driva sitt eget ärende och där trösklar i många fall kan slipas ned genom gemensamma möten. I kontrast till detta finns idag en upplevelse av resursknapphet hos parterna där utrymmet för möten är starkt begränsat.

Genom fortsatt utveckling och gemensam analys finns ändå ökade möjligheter till att vi hittar fler lösningar på framtidens utmaningar.

Utvecklingsledare för ett av Finsams temaområde har under året samlat ihop inkomna Lex Heller rapporter utifrån medlemspart och presenterat på styrgruppsmöten. Alla har separat fått kännedom om de Lex Heller rapporter som kommit in för respektive part inför mötet. Detta har bland annat lett till att Arbetsförmedlingen är inbjudna till ett forum där medarbetare från respektive part kommer att träffas för dialog och samverkan.

4.6 Sammanställning per part

En sammanställning per part

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har 33 rapporter varav sex berör AF/FK:s samverkan samt tre berör samverkan med kommunen. Rapporterna är spridda över samtliga geografiska områden och är från samtliga insatser inom Finsam. Merparten av rapporterna berör överlämning och förankring med insatserna Unga vuxna och vuxna. Då flertalet av rapporterna kategoriseras under Policy och Rutiner finns förhoppning om att det inplanerade mötet mellan Unga vuxna och Vuxna samt Arbetsförmedlingen kan lösa ut en stor del av frågeställningarna.

Tänkbara strukturella utmaningar:

- Hur går det att hitta bra överlämningar för att säkerställas deltagarens progression?
- Går rollerna för kontaktansvariga att utveckla ytterligare eller behöver nya roller utvecklas parallellt?
- Vilka förutsättningar finns för att samverka med leverantörer? Finns samverkansytor att tillgå?
- Hur kan teamen inom Finsam se över de egna processerna för bra överlämningar för deltagarna?
- Behöver medarbetare på PDM (personligt distansmöte) och eller annan personal utbildning kring samverkansområdet rörande förbundets deltagare?

Försäkringskassan

Försäkringskassan har 15 rapporter varav sex rör AF/FK:s samverkan. Majoriteten av rapporterna handlar om policy och rutiner, resterande om kunskap/bemötande. De rapporter som rör AF/FK:s samverkan handlar om långa övergångar på 3–4 månader och bristande tillgänglighet. Två rapporter handlar om regelverk som motverkar progression för deltagaren.

Tänkbara strukturella utmaningar:

- Finns behov av att se över kontaktytor mellan Finsams insatser och Försäkringskassan?
- Finns behov kring utbildning inom samverkansområdet?

Kommunen

Kommunen har 27 rapporter varav två berör samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen. Tre berör samverkan mellan kommunen och psykiatri och 1 berör samverkan mellan kommunen och Försäkringskassan samt primärvården. 6 rapporter tar upp förankring/övergångar och överlag återkommer ofta förseningar på grund av handläggningarbyten eller handläggare som inte vill medverka på möten. Här återfinns även avsaknad av representant från kommunen i ett samverkansteam. Flera berör oklar handläggning både kopplat till flytt mellan stadsområden och vid byte av handläggare.

Tänkbara strukturella utmaningar:

- Finns det behov av att se över kontaktytor mellan Finsams insatser och kommunen i respektive delområde?
- Finns behov av utbildning inom samverkansområdet?
- Behöver frågan om tillämpning av SIP-möten ses över?

Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvården berörs av 15 rapporter. Det som återkommer flest gånger är bristen på tillgänglighet och bemötande. Tre rapporter tar upp att man uteblir från möten utan att meddela sig. Det finns också exempel på att det inte går att få

kontakt med psykiatri vid orosanmälan för suicid, att läkare på Primärvård inte tar emot patient för neuropsykiatrisk bedömning, långa väntetider (3–4 mån) eller att sjukintyg inte kommer vilket leder till att deltagare står utan pengar.

Tänkbara strukturella utmaningar:

- Finns behov av att se över kontaktstrukturer i samband med utvecklingsarbetet kring SGI-0?
- Finns behov kring utbildning inom samverkansområdet?
- Hur ser förutsättningarna att samverka inom ramen för Finsams kontext ut för sjukvården i Göteborg?

4.7 Framtid

Inför kommande år är ambitionen att fortsätta utveckla Lex Heller som verktyg och underlag för analys och åtgärder. Biträdande förbundschef, utvecklingschef, utbildningsledare och utvecklingsledare kommer arbeta med att utveckla användandet av verktyget och fortsatta utvecklingsfrågor kommer lyftas i strukturgruppen för dialog om vad som ska hanteras lokalt och vad som ska göras gemensamt. Några av förslagen för kommande år är:

- Kontakten med AF och PDM (personligt distansmöte), vilka svårigheter blir det för målgruppen?
- Göra oss mer kända hos våra parter genom kunskapsdialoger och genom att utveckla informationsträffarna.
- Kontaktvägar hos parter ("myndighetsvägar"), finns det och hur kan man samla det?
- Den interna förståelsen för vårt uppdrag
- Kontakt med chefer vid direkta felaktigheter – vad behöver UL/VL/samordnare för stöd?
- Många Lex Heller är väl utförligt beskrivna. Hur kan man skriva kortare koncisa beskrivningar om vad som inträffat?
- Regelbundna lärandeworkshops utifrån de sammanställningar av Lex Heller som görs för att sprida kunskapen.
- Går det att utveckla återkoppling från parterna kring hantering av rapporter- i den egna organisationen,
- Utveckla struktur för aggregering av Lex Heller, inför frågor till förbundschefforum.

5 Samverkan med andra samordningsförbund

Genom att samla ihop informationen lokalt behöver även förbundsövergripande arbetsgrupper lyfta gemensamma frågeställningar där vissa frågor kan behöva lyftas för att skapa arbetsgrupper eller lyfta strukturövergripande frågeställningar till förbundschefer/parter eller nationella frågor.

Fler samordningsförbund arbetar med eller planerar att införa Lex Heller, Samordningsförbundet Älv & Kust, Väst samt Insjöriket. Genom att kunna följa samverkansproblem i olika förbund finns möjlighet att synliggöra gemensamma frågeställningar som kan vara av strategisk betydelse att utveckla tillsammans.

Då förbundet tillsammans med samordningsförbunden Älv och kust samt Väst har ett gemensamt ESF-projekt Grängångare kommer utveckling av gemensamma analysmöten genomföras för att titta på skillnader och likheter över förbudsområdena.

Instrumentet används i dagsläget av flera samordningsförbund i Sverige och det pågår för närvarande en diskussion i NNS (Nationella nätverket för samordningsförbund) om Lex Heller kan bli ett gemensamt verktyg för samtliga samordningsförbund.

